

vyznání náboženské dítěte. Dítka až do 14 let musejí náležeti některému náboženství zákonem uznanému, a mají též v tomto náboženství býti vychovávány (§ 1. odst. 4. cit. z.) — Dítka školní, jež náležejí společnosti náboženské zákonem uznané, mají se vyloučiti z domácích cvičení vyznání náboženského zákonem neuznaného (nál. říš. s. ze dne 20. dubna 1880 č. 68. Hye č. 21.). — Prohlásí-li se jeden aneb oba rodiče, po případě matka nemanželská za bezvěrce, nestanou se děti bezvěrci, ježto ustanovení čl. 2. z. ze dne 25. května 1868 č. 49. ř. z., týkající se změny náboženství nevztahují se na prohlášení se bezvěrcem (nál. spr. s. dv. ze dne 18. dubna 1884 č. 668., Budwinski 2094.).

3. Bezvěrci pohřbívají se na hřbitově věřících, není-li ovšem v obvodu obce místní zvláštního hřbitova pro bezvěrce (§ 12. zák. ze dne 25. května 1869 č. 49. ř. z.).

4. Matriky. Zákon ze dne 9. dubna 1870 č. 51. ř. z. a nař. min. ze dne 20. října 1870 č. 128. ř. z. obsahují o vedení matrik bezvěrců následující ustanovení:

Matriky vede okresní hejtmanství, po případě magistrát. Příslušnost řídí se dle místa, kde se porod neb úmrtí udály (§ 3.).

Každý porod neb úmrtí musí se nejdéle do 8 dnů úřadu oznámiti; při porodu má se zároveň udati příjmení, které se dítěti dalo neb dá.

Tato povinnost přísluší při porodu v první řadě manželskému otci, je-li nepřítomen neb není-li mu to možné, neb je-li dítě nemanželské, lékaři neb bábě porodní; stal-li se porod bez nich, jest k tomu povinen ten, v jehož bytě se dítě narodilo. Není-li tu ani jediné z těchto osob, jest matka dítěte povinna, oznámení učiniti.

Oznámení úmrtí přísluší v první řadě manželé žijícímu, pak příbuzným a posléze tomu, v jehož bytu osoba zemřela (§ 5. jmen. z.).

Opomenutí těchto nařízení, nad jichž šetřením bdí okresní hejtmanství a představený obce, tresce se pokutou až do 50 zl., v případě nedobytnosti vězením až do 5 dnů (§ 6. jmen. z.).

Pro sňatky bezvěrců nejsou zřízeny zvláštní matriky, nýbrž sňatky jich zanášejí se do matrik o sňatcích občanských vedených (§ 2. nař. min. vn. kultu a vyuč. a spr. ze dne 20. října 1870 č. 128. ř. z.).

Bigamie. (Zločin dvojnásobného manželství.) Zločinu tohoto dopouští se osoba oddaná, vejde-li s jinou osobou v manželství (§ 206. tr. z.), jakož i ten, kdož nejso oddán, uzavře manželství s osobou, o které ví, že jest oddána (§ 207. tr. z.), při čemž se předpokládá, že první manželství osoby oddané bylo platně uzavřeno a že v době uzavření druhého sňatku ještě trvá.

Nebylo-li tedy manželství prvé v době uzavření druhého platné, nebo bylo-li již zrušeno na př. smrtí prvního manžela, nelze mluvit o bigamii, byť i pachatel omylem měl za to, že první manželství ještě trvá (delikt putativný). Není třeba, by při uzavření druhého manželství bylo dbáno všech obřadností, nýbrž dostačí, bylo-li uzavřeno manželství tak, že nemůže býti manželé samými rozloučeno, nýbrž toliko soudem. Odsouzení pro bigamii nepřekáží, bylo-li druhé manželství prohlášeno neplatným jen z důvodu nedostatečných ohlášek (nál. kass. s. dv. ze dne 17. února 1882 č. 417. sbírky č. »Gerichts-Zeitung«). Při uzavření druhého manželství musí býti zachována aspoň forma zákonem předepsaná; vykonal-li tedy oddávací akt nad židovskými snoubenci zřízenec náboženský, jenž není ani rabínem

ani učitelem náboženství, nevzniká tu náležitost zločinu bigamie (nál. kass. s. dv. ze dne 15. března 1886 č. 897 sb. č. »Gerichts-Zeitung«). Vy-může-li si osoba oddaná ohlášky, aby ve druhé manželství vejítí mohla, dopustí se tím pokusu zločinu bigamie (nál. kass. dv. ze dne 16. července 1888 č. 1171. sb. č. »Gerichts-Zeitung«).

Zločin dvojnásobného manželství tresce se žalářem od 1—5 roků. Zatají-li však zločinec osobě, s kterou druhý sňatek manželský uzavřel, svůj stav manželský, buď potrestán těžkým žalářem (§ 208. tr. z.). Naří-zení § 208. tr. z. dle § 8. tr. z. platí jak pro pokus, tak i pro zločin do- konaný (nál. kass. dv. ze dne 16. června 1888 č. 1171. sb. č. »Gerichts- Zeitung«). Voj. tr. z. obsahuje v §§ 511.—513. o bigamii stejná ustanovení. Dle osnovy nového tr. z. (§ 189.) dopouští se zločinu tohoto osoba od- daná, uzavře-li manželství nové prvé, než manželství její bylo zrušeno nebo prohlášeno neplatným, jakož i osoba neoddaná, vstoupí-li ve sňatek s man- želem, o němž ví, že jest ženat. Trest jest káznice (1—5 let) nebo vězení (1—2 měsíců, po příp. do 2 let).

Bilance.

I. P o j e m. Bilance jest dle obch. z. (čl. 29) »závěrka vyznačující poměr stavu jmění a dluhů«, dle § 1200. o. o. z. a § 206. cí. pat. ze dne 9. srpna 1854, č. 208 ř. z. účetní závěrka za rok a dle pojmů kupeckých sumární seznam veškerých pohledávek a dluhů za určité období nebo sestavení aktiv a passiv v inventáři zevrubně udaných v podobě konta. Rozeznáváme bilanci výnosu (účet nákladu provozovacího za poslední rok, účet zisku a ztráty) a bilanci majetnosti. Bilance výnosu udává příjmy a výdaje za jisté období obchodní, a bilance jmění obsahuje seznam veškerého jmění. Předpisům zákonním vyhovuje pouze bilance majetnosti, protože jedině z této lze seznati skutečný stav jmění a jednotlivých jeho částí. Bilance sestavuje se na základě inventáře, t. j. zevrubného seznamu veškerého (movitého i nemovitého) jmění, obzvláště i skladu zboží s udáním ceny jednotlivých kusů majetku. Výsledek bilance zapíše se do hlavní knihy na účet (konto) bilanční. Ku sestavení bilance jest potřebnou též kniha inventární, ve které musí býti zaneseny veškeré zásoby, pohledávky a dluhy tak, aby se mohl sestaviti zevrubný výkaz aktiv a passiv.

II. Každý obchodník jest povinen jak při započetí obchodu, tak i každoročně zříditi inventář a sestaviti bilanci (čl. 29. obch. z.). Při sdělávání inventáře a bilance mají se uvéstí jednotlivé kusy majetku a pohledávky v té ceně, jakou právě mají. Při pochybných pohledávkách uvede se cena pravděpodobná, pohledávky nedobytné se odepíšou (čl. 31. obch. z.); obyčejně se pohledávky takové (dubiosa) v jisté minimální ceně (t. zv. memorialní) dále vedou. Bilance se musí po deset roků uschovati (čl. 33. obch. z.). Všechny tyto předpisy platí jak pro jednotlivé obchodníky, tak i pro společnosti obchodní, avšak s tím rozdílem, že u obchodníka týkají se veškerého jmění jeho, kdežto u společností obchodních toliko jmění společenského. Inventář i bilanci musí obchodník, pokud se týče všickni osobně ručící společníci (nikoliv tedy akcionáři a společníci tiší a koman- ditní) vlastnoručně podepsati (§ 30. obch. z.), čímž projevují, že za prav- divost udání těchto spisů osobně ručí. Bilanci společností akciových obyčejně podpisují vrchní účetní a revisoři. Náleží-li do jmění n e z l e t i l é h o obchod, má se soud poručenský spokojiti s předložením ověřené bilance, kterouž v tajnosti zachovati má (§ 239. o. o. z.). To platí i při nezletilých